

Snižování zátěže respondentů v oblasti statistiky

Marie Bohatá

Politické orgány Evropské unie stanovily jako prioritu zjednodušení a zvýšení kvality právních předpisů EU. Cílem politiky EU ke zlepšení právní úpravy je právní úpravu lépe vytvářet tak, aby zvyšovala přínosy občanům, minimalizovala náklady v souladu se zásadami proporcionality a subsidiarity a snižovala administrativní zátěž podniků, zejména podniků malých a středních. Tyto cíle se plně promítají i do oblasti oficiální statistiky. Je však třeba zdůraznit, že statistika se dle odhadů členských států podílí na celkové administrativní zátěži zhruba dvěma procenty.

Eurostat jako direktorát Komise předstávající její statistickou autoritu si je těchto požadavků plně vědom a navrhuje možná řešení daného problému z hlediska nákladů a zatížení spojených se statistikou Společenství. Např. v květnu 2005 přijala Komise sdělení Evropskému parlamentu a Radě o nezávislosti, integritě a odpovědnosti národních statistických úřadů a statistického úřadu Společenství, které zahrnuje doporučení Komise členským státům, aby zajistily podporu při uplatňování 15 principů Kodexu Evropského statistického systému. Otázku zatížení při plnění zpravodajské povinnosti řeší hned několik principů tohoto kodexu.

Cíl spočívající ve snižování zátěže respondentů je na úrovni Společenství sledován tak, aby nebyla ohrožena kvalita evropských statistik. Jak se uvádí ve sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě o snížení zátěže při plnění zpravodajské povinnosti, zjednodušení a stanovení priorit v oblasti statistiky Společenství z listopadu 2006, činnosti se v současné době zaměřují na čtyři pilíře: analytické zkoumání jednotlivých právních předpisů Společenství týkajících se statistiky (bez ohledu na to, zda tyto předpisy již byly přijaty nebo jsou teprve ve stadiu příprav); využívání trendů v oblasti informačních technologií; maximální využívání evropských agregátů v oblastech, kde nejsou nutně potřebné národní statistiky; využívání administrativních zdrojů k nahrazení statistických zjišťování. Výše uvedené sdělení vytyčuje strategický přístup k dalšímu snižování statistické zátěže respondentů, který je založen na dvou hlavních oblastech činnosti: zjednodušování a stanovení priorit. Obě tyto oblasti jsou podpořeny zkvalitněním plánovacího procesu, jehož součástí je užší spolupráce s členskými státy.

Zatížení při plnění zpravodajské povinnosti podniků lze snížit kombinací dvou prvků: prvním z nich je zjednodušení požadavků na statistiku ve vybraných priorit-

ních oblastech, druhým podpora statistických nástrojů a metod, které usnadní dodržování statistických povinností.

Prioritní oblasti zjednodušování

V řadě oblastí, které již byly navrženy pro zjednodušení, jsou už prováděna opatření a předpokládá se, že budou dále rozvíjena. Jako příklad lze uvést následující oblasti, jež jsou považovány za náročné pro respondenty.

Intrastat

Po celou dobu jeho existence (od roku 1993) je vynakládáno značné úsilí na snížení zatížení podniků v oblasti systému sběru údajů pro účely statistiky Společenství v oblasti obchodu se zbožím mezi členskými státy (Intrastat). Především byly stanoveny prahové hodnoty s cílem osvobodit řadu podniků od zpravodajské povinnosti, byl snížen počet položek celního sazebníku a některé údaje byly stanoveny jako nepovinné.

Další zjednodušování na podobných principech bude pokračovat i nadále a v krátké době povede k dalšímu snížení zátěže v souvislosti s Intrastatem. Ve střednědobém až dlouhodobém horizontu se však nepředpokládá, že tento přístup povede k dalšímu významnému omezení. Komise proto navrhne, aby Intrastat ve střednědobém horizontu přešel na jednosměrný systém výkaznictví. V současné době je statistika týkající se obchodu mezi členskými státy EU vypracována pomocí systému, v němž každá země uvádí toky vývozu i dovozu. Každý tok je tedy oznamován dvakrát. V případě jednosměrného systému výkaznictví by se shromažďovaly statistické údaje o tomto toku pouze v jedné zemi.

Toto opatření by sice mohlo omezit objem výkazů pro Intrastat o více než 50% (v případě, že by byly vykazovány pouze údaje o vývozu), avšak zavedení jednosměrného systému výkaznictví není v žádném případě snadné vzhledem k tomu, že mezi členskými státy dosud existují značné rozdíly v popisu obchodních toků z důvodu rozdílu ve sběru a zpracování údajů. Je proto nezbytné připravit postupný přechod na tento nový systém. Za tímto účelem Eurostat provádí komplexní analýzu dopadu zavedení jednosměrného systému výkaznictví. Středem pozornosti je přitom zachování kvality údajů. Členské státy vypracovávají obdobné studie na vnitrostátní úrovni. Na základě získaných výsledků bude možno formulovat jednoznačná doporučení k zavádění jednosměrného systému výkaznictví.

Dříve než bude možné přijmout jednosměrný systém výkaznictví, bude nutno vyřešit celou řadu otázek. Jedná se mimo jiné o stanovení souboru základních údajů, o sladění systému sběru a zpracování údajů a o výměnu údajů mezi členskými státy. Dalšími body, které bude také nutno přezkoumat, jsou možnosti lepšího využívání administrativních údajů, snižování počtu případů chybné klasifikace a způsob zacházení s důvěrnými informacemi.

Za účelem řešení těchto a dalších otázek bude vypracován podrobný akční plán k projednání s členskými státy. Předpokládá se, že Komise navrhne zavedení jednosměrného výkaznictví v roce 2010.

Strukturální (roční) statistiky podnikání

V únoru 2006 navrhla Komise přepracovat nařízení Rady o strukturální statistice podnikání (SSP). Cílem návrhu je přizpůsobit tuto důležitou statistiku aktuálním potřebám společných evropských politik. Jde především o zdokonalení měření produktivity a vyvážené pokrytí odvětví služeb a zpracovatelského průmyslu. Všechny tyto otázky se dotýkají podstaty lisabonské strategie a dotvoření vnitřního trhu. Cílem přepracovaného návrhu je zároveň i maximálně zmírnit zatížení podniků. Konkrétně se ruší několik povinných proměnných, některé proměnné se přesouvají z každoročního do víceletého zjišťování a ruší se nepovinné proměnné. V řadě nových oblastí bylo doporučeno využívat údajů z registrů.

Přepracovaný návrh SSP je příkladem přístupů či nástrojů, kterých je možno využít pro zjednodušování obecně:

- Zavádí se možnost, aby státy pouze přispívaly k evropským agregátům, aniž by byly nuceny poskytovat příslušné národní údaje včetně všech podrobností. Nejedná se o plně evropský přístup, ale o krok učiněný v tomto směru, který povede k podstatnému snížení zátěže.
- Zatížení podniků sníží rovněž využívání administrativních údajů. Sběr údajů o demografii podniků (nová oblast v rámci přepracovaného návrhu) vychází výhradně z registrů, a nepředstavuje tedy pro podniky vůbec žádné zatížení.

Statistika o výrobě výrobků zpracovatelského průmyslu (Prodcom)

Byla podniknuta celá řada kroků s cílem snížit zatížení průmyslu, které vyplývá z nařízení o statistickém zjišťování průmyslové výroby ve Společenství.

- V roce 2005 byl zjednodušen seznam výrobků (seznam Prodcom) odstraněním položek, které byly vykazovány nesprávně, a položek, jejichž vykazování bylo pro podniky obtížné. Požadavek čtvrtletního vykazování textilní výroby byl zrušen.
- V roce 2006 byl zrušen požadavek měsíčního vykazování výroby oceli.

- V roce 2007 bylo dohodnuto vypuštění průmyslových služeb a polotovárů ze seznamu. Potenciální pokles uvedeného zatížení v důsledku přijatých opatření je významný: například zjednodušení v roce 2005 snížilo počet položek na seznamu Prodcom z 5 800 na 4 500.

Reorganizace statistik podnikání

Na žádnou oblast statistiky podnikání nelze pohlížet izolovaně. Pro vytvoření uceleného popisu ekonomiky je zapotřebí statistika z několika dalších oblastí. Kromě toho existují spojitosti mezi jednotlivými oblastmi statistiky. SSP je například jedním z nejvýznamnějších zdrojů pro národní účty. V důsledku toho by ani zrušení požadavků v rámci SSP nemuselo mít žádný účinek vzhledem k tomu, že země by i nadále shromažďovaly údaje pro potřeby svých národních účtů.

Eurostat je přesvědčen, že je třeba podniknout ještě další kroky, a z tohoto důvodu připravil program reorganizace statistiky podnikání, který má podobu víceletého programu na období 2008 - 2013 a bude implementován v úzké spolupráci s členskými státy. Tato reorganizace bude zahrnovat celou řadu opatření na podporu členských států při vývoji metod, které mohou výrazně snížit zatížení podniků, jako je například intenzivnější využívání administrativních údajů pro statistické účely, automatický elektronický přenos statistických informací přímo z účetních závěrek společností, vývoj a harmonizace metod odhadu a lepší integrace souborů mikrodat, která umožní členským státům účinněji využívat již existující informace, a snížit tak zatížení podniků.

Nástroje zjednodušení

Evropské agregáty

Na základě politické podpory Rady pro ekonomické záležitosti a gentlemanských dohod s národními statistickými úřady se již podařilo v oblasti krátkodobých (měsíčních a čtvrtletních) statistik, které mají velký význam pro měnovou politiku, omezit povinnosti (podrobnost, periodicitu) většiny členských států, jejichž podíl na daném evropském agregátu byl nižší než 1 %. Eurostat rovněž navrhl zavedení evropského vzorku, který umožňuje významně (až 80 %) snížení celkového rozsahu velikosti výběrových souborů a následně i celkového zatížení při plnění zpravodajské povinnosti.

Eurostat rovněž podporuje myšlenku provádění kontinuálních šetření. Tato metoda vede ke zmenšení výběrových souborů pro sestavování evropských agregátů a zároveň umožňuje kompilaci národních statistik s nižší periodicitou. Eurostat hledá další potenciální oblasti, kde by se těžiště mohlo výhledově přesouvat od národních statistik k evropským agregátům. Návrh statistického programu Společenství

na období 2008 - 2012 předložený Eurostatem a schválený v legislativním procesu EU podporuje využívání evropských výběrových souborů ve specifických případech.

Využívání administrativních údajů

Břemeno vykazování, jakož i náklady na kompilaci statistických informací se evidentně sniží v případech, kdy již nebude třeba získávat příslušné informace na základě specifických statistických zjišťování, ale bude možno pracovat s administrativními údaji získanými při výkonu státní správy. Eurostat si je vědom toho, že z mnoha důvodů je obtížnější harmonizovat administrativní údaje, a zajistit tak srovnatelnost statistiky, která je z nich odvozena. S ohledem na princip subsidiarity měly členské státy vždy možnost využívat statistických zjišťování, administrativních údajů nebo kombinace obou možností. Eurostat sám navíc využívá (často poskytované) administrativní údaje k extrapolaci (méně často poskytované) výsledků zjišťování. Kombinace administrativních údajů k extrapolaci podpořená pravidelnými avšak méně četnými zjišťováními je nepochybně strategií, která snižuje jak zatížení respondentů tak náklady statistických úřadů. Eurostat ji tedy bude podporovat a aktivněji uskutečňovat.

Využívání účetních údajů

Další slibnou možností postupu je přímé využití standardizovaných účetních údajů za pomoci elektronických nástrojů. Tyto údaje pocházejí přímo z účtů podniků, aniž by bylo nutno vyplňovat zvláštní dotazník. Účetní údaje lze doplnit menšími průzkumy obdobně jako v případě administrativních údajů. Komise podpoří členské státy uvedením definic v právních aktech do souladu s definicemi v účetních standardech, vývojem potřebných elektronických nástrojů a vytvořením metod pro cílené doplňkové průzkumy a odpovídající metody odhadu.

Databázový přístup ke statistikám podnikání

Plné začlenění všech datových souborů na mikroúrovni by výrazně zjednodušilo užívání a opětovné užívání dostupných údajů. Tyto informace by byly shromážděny pouze jednou a opětovně používány pro různé statistiky. Uvedený postup by zároveň snížil zatížení a zefektivnil využití datových souborů. Některé členské státy již dosáhly značného stupně integrace, ale na úplné zavedení těchto systémů bude ještě zapotřebí vynaložit mnoho úsilí. Eurostat má přístup pouze k omezeným datovým souborům na mikroúrovni, což brání opětovnému využití informací na evropské úrovni. Těžištěm jakéhokoli takového systému jsou registry hospodářských subjektů, a zásadní pro ně proto je plné provedení nového nařízení o registrech hospodářských subjektů.

Diferencování požadavků

Rozlišování požadavků v závislosti na váze jednotlivých zemí v souhrnných statistických ukazatelích by mohlo výrazně snížit nejen zatížení podniků, ale i náklady především menších statistických úřadů a zároveň zkrátit produkční lhůty pro evropské agregáty. Toto diferencování požadavků by mělo být využíváno ve větší míře.

Využívání informačních technologií a metodické inovace

Jako další krok v rámci probíhajících prací na využívání účetních údajů podniků ke statistickým účelům Eurostat společně s členskými státy zkoumá možnosti využití elektronického formátu XBRL (eXtensible Business Reporting Language, rozšiřitelný jazyk pro podnikové výkaznictví). Jakmile podniky začnou pro předkládání své účetní závěrky využívat XBRL, měly by být statistické úřady schopny získávat statistické údaje automaticky z účetních údajů uvedených v XBRL.

Eurostat rovněž společně s dalšími mezinárodními organizacemi podporuje vývoj a propagaci formátu pro přenos statistických údajů a metadat (Statistical Data and Metadata eXchange – SDMX), který má postavení normy ISO. Tento standard, založený na jazyce XML, umožňuje elektronický přenos statistických údajů a metadat mezi organizacemi a směrem k uživateli. Standardy SDMX pomohou podnikům získat protihodnotu za informace, které poskytují statistickým úřadům.

Metodický výzkum s cílem snížit zatížení při plnění zpravodajské povinnosti bude prosazován prostřednictvím sedmého rámcového programu pro výzkum.

Stanovování priorit

Dalším základním prvkem procesu zjednodušování je kvalitnější stanovování statistických priorit. Při výběru prioritních oblastí pro zjednodušování je zásadním kritériem zhodnocení významu a užitečnosti statistiky pro politiky EU. V rámci evropského statistického systému jsou doporučovány tři hlavní strategické zásady stanovování statistických priorit:

- První se vztahuje k potřebám uživatelů a k přínosu evropské statistiky - především z hlediska její využitelnosti pro vytváření politik na evropské úrovni.
- Druhá se vztahuje ke zhodnocení nákladů vzniklých členským státům, respondentům a Eurostatu v souvislosti s vypracováním statistiky Společenství.
- Třetí kategorie zahrnuje „specifické otázky“ významné pro efektivnost nákladů vynaložených na statistiku, jako je například zvažování různých dimenzí kvality statistických údajů (například přesnost nebo podrobnost oproti včasnosti apod.).

Na základě těchto zásad byla ve spolupráci se statistickými úřady členských států

vyvinuta kombinace kvalitativní a kvantitativní metody posouzení efektivity nákladů, která byla testována ve vybraných oblastech (statistika týkající se dopravy a statistika zahraničních přidružených podniků) ve spolupráci s příslušnými národními úřady a s uživateli statistiky na úrovni Společenství. Tato metoda, vyvinutá s použitím stejných zásad a metodiky, jaké byly použity v jiných takových modelech (model netto výdajů EU nebo model standardních výdajů v některých členských státech) je začleněna do statistického programu na období 2008 - 2012. Aplikace této metody zaručuje aktivní účast příslušných národních statistických orgánů na vyhodnocování celkových nákladů členských států a respondentů v souladu se zásadami modelu čistých správních výdajů. Zajišťuje rovněž aktivní účast uživatelů statistiky na vyhodnocování přínosu statistiky, zejména jejího významu a užitečnosti z hlediska politik EU. V tomto ohledu by se měla velká pozornost věnovat oblastem, v nichž má Společenství výlučnou pravomoc, oproti oblastem, v nichž je tato pravomoc sdílena.

Ačkoliv poskytování údajů potřebných pro vypracovávání statistik na úrovni členských států a Společenství představuje ve skutečnosti pouze velmi malý podíl z celkového administrativního zatížení podniků, vnímání této zátěže je mnohem vyšší. Eurostat proto předpokládá průběžnou aplikaci této metody na:

- A) nové statistické činnosti, které mají významný dopad na respondenty z hlediska zdrojů a
- B) stávající požadavky statistiky, což umožní postupně dosahovat větší vyváženosti statistického programu. S ohledem na princip subsidiarity uplatňovaný při kompilaci evropských statistik je tento přístup možný pouze za cenu výrazné investice ze strany členských států ve formě spolehlivých údajů týkajících se nákladů na vypracovávání statistik přímo souvisejících s potřebami Společenství.

Plánování

Proces vedoucí k vymezení statistických programů Komise je upravován tak, aby podporoval více cílů, které sníží náklady členských států a respondentů. Současný program na léta 2008 až 2013 zahrnuje hodnocení nákladů a přínosů v každé ze stávajících oblastí a do budoucna bude kladen ještě větší důraz na stanovení priorit při každoročních debatách s uživateli. V tomto kontextu bude kromě trvalého dialogu s uživateli Komise věnována zvláštní pozornost tomu, aby do tohoto dialogu byl zahrnut i reformovaný Evropský poradní výbor pro statistické informace v hospodářské a sociální oblasti (CEIES), který by měl pomáhat Radě, Evropskému parlamentu a Komisi tak, aby byly při koordinaci stra-

tegických cílů a priorit politiky Společenství v oblasti statistických informací brány v úvahu požadavky uživatelů i náklady, které ponese poskytovatelé dat i producenti statistických informací. Tento poradní orgán s názvem European Statistical Advisory Committee se v současné době konstituuje a měl by zahájit činnost po 15. 6. 2008.

Kromě toho jsou probíhající debaty s členskými státy o revizi základního právního rámce statistiky Společenství (zejména nařízení Rady (ES) č. 322/97 ze dne 17. února 1997 o statistice Společenství) příležitostí ke zkoumání možností ještě rozsáhlejšího zapojení národních statistických úřadů do určování obsahu statistických programů.

Aplikace v oblasti dopravní statistiky – první poznatky

Dopravní statistiky vypracovávají v Eurostatu na základě evropské legislativy pokrývají 5 oblastí: nákladní silniční dopravu, železniční, říční námořní a leteckou dopravu. Dále existují dobrovolné regionální dopravní statistiky a společný projekt s UNECE zaměřený na statistiky vnitrostátní dopravy. Snaha o zjednodušování vedla dosud k následujícím krokům.

Ve statistikách silniční nákladní dopravy se zavádějí prahy a zjednodušuje se kódování. Pro statistické účely v námořní dopravě se investuje do projektů IT umožňujících využívat do budoucna administrativních elektronických dokumentů o přístavech a lodích a analyzuje se centralizovaná světová databáze plavidel, aby nebylo nutno zjišťovat údaje o plavidlech v jednotlivých členských zemích.

Metodika pro stanovení priorit, která se v současné době testuje, vychází z hodnocení nákladů a přínosů. První praktické zkušenosti byly získány v oblasti železniční statistiky. Kompetentní národní orgány spolupracovaly s Eurostatem na vyplnění dotazníku speciálně vypracovaného pro tyto účely. Přestože byla připravena jednotná metodika, v nákladech na vypracování statistik se objevily velmi podstatné rozdíly mezi jednotlivými členskými zeměmi. Faktorů je celá řada. Především je třeba zdůraznit, že většina zemí prováděla hrubé odhady, protože jen v několika zemích je možná přesná kalkulace nákladů. Značné problémy působí oddělení nákladů na statistiky pro národní a evropské. Za této situace je proto třeba výsledky interpretovat se značnou dávkou opatrnosti, ale určitě závěry vyvodit lze.

První analýza nákladů odhalila, že sta-

tistiky nákladní dopravy představují zhruba polovinu, statistiky osobní dopravy asi dvě třetiny a zhruba 15 % celkových nákladů připadá na statistiku nehod. Kvartální statistiky se podílejí asi jednou pětinou, roční téměř dvěma třetinami. Pětileté statistiky jsou odhadovány, protože ještě nebyly zjišťovány. Celkový přehled uvádí Tabulka 1. Je možno konstatovat, že podobná struktura nákladů se objevuje u většiny členských zemí.

Pokud jde o náklady členských zemí a Eurostatu, rozdělení je následující: národní statistické autority 34 %, železniční subjekty 51 % a Eurostat 15 %.

Hodnocení přínosů se opírá o kritéria, která byly stanovena v úzké spolupráci s experty i uživateli ze všech členských zemí. Jejich přehled uvádí Tabulka 2, která napovídá, že největší přínos byl vyhodnocen u statistiky nehod, dále u nákladní a opak teprve osobní dopravy. Ačkoliv všechny statistiky nákladní dopravy mají stejnou skóre, důvody jsou různé. Za pozornost stojí zejména kritérium kvality, kde byly jednotlivé aspekty (včasnost, přesnost, srovnatelnost) posuzovány jednotlivými uživateli značně subjektivně.

Zatímco porovnání nákladů a přínosů v klasické analýze nečiní problém, protože lze pracovat s monetárním vyjádřením, u statistiky je třeba kombinovat kvantitativní vyjádření nákladů s kvalitativním ohodnocením přínosů. Jak ukazuje Tabulka 3, největší relativní přínos byl v našem případě přiřazen pětiletým statistikám nákladní železniční dopravy, nejmenší pak stejným statistikám roční frekvence.

Výše nastíněný metodický přístup se dále propracovává a zdokonaluje na základě získaných zkušeností. Lze konstatovat, že pilotní studie prokázaly jeho použitelnost, ale zároveň identifikovaly některé problémy, zejména konzistentnost a srovnatelnost mezi jednotlivými zeměmi. Pokud jde o náklady, je třeba pracovat s veličinou spotřebovaného času, u přínosů je nutno zjemnit hodnocení tak, aby se zvýšila jeho diskriminační schopnost. Pilotní studie totiž jasně prokázala, že malé rozdíly v přínosech nemohou reflektovat významně rozdílné náklady.

Závěr

Účinná správa věcí veřejných v hospodářské oblasti a tvorba hospodářské politiky v Evropské unii na úrovni členských států i na úrovni Společenství vyžadují kvalitní statistiku. Eurostat usiluje o to, aby

Statistika železniční dopravy	Čtvrtletní	Roční	Pětiletá	Celkem
Osobní	~ 10 %	~ 17 %	~ 7 %	~ 34 %
Nákladní	~ 10 %	~ 32 %	~ 9 %	~ 51 %
Nehody		~ 15 %		~ 15 %
Celkem	~ 20 %	~ 64 %	~ 16 %	~ 100 %

Tab. 1: Relativní rozdělení nákladů na úrovni EU (odhad)
Poznámka: nevážené odhady z 20 členských zemí, které poskytly údaje v požadovaném členění

Kritéria	Osobní			Nákladní			Nehody (roční)
	Čtvrtletní	Roční	Pětiletá	Čtvrtletní	Roční	Pětiletá	
2. Definice potřeby/ požadavku	1	1	1	1	1	1	1
3. Důležitost pro budoucí rozhodování EU/ spol. měn. politiky	3	3	3	3	3	3	3
4. Důležitost pro jiné konečné uživatele	3	3	3	3	3	3	3
5. Důležitost pro jiné statistické procesy a produkty	2	2	2	2	2	2	6
6. Jiná hlediska kvality	2	4	0	6	6	6	6
Celkem	11	13	9	15	15	15	19
1. relevance pro evropské politiky (váženo)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Celkové skóre přínosu	16,5	19,5	13,5	22,5	22,5	22,5	28,5

Tab. 2: Přínosy – celkové hodnocení

Statistika železniční dopravy	Náklady-podíl	Přínosy	"N/P pořadí"
Nákladní – pětiletá	9 %	22,5	1
Nákladní – čtvrtletní	10 %	22,5	2
Osobní – pětiletá	7 %	13,5	3
Nehody (roční)	15 %	28,5	4
Osobní – čtvrtletní	10 %	16,5	5
Osobní – roční	17 %	19,5	6
Nákladní – roční	32 %	22,5	7

Tab. 3: Náklady a přínosy – pořadí

se statistika Společenství přizpůsobovala novým potřebám politiky a zároveň aby se snižovaly požadavky ve všech oblastech, v nichž má statistika pro politiku klesající či malý význam. Eurostat se podílí na systematickém hodnocení efektivnosti nákladů nových i stávajících požadavků vycházející z hlavních strategických zásad. Účinky a důsledky všech nových legislativních návrhů budou i nadále systematicky hodnoceny a o výsledcích budou informovány jak politické orgány, tak národní statistické úřady a další národní statistické autority. Eurostat spolupracuje na všech uvedených otázkách s členskými státy a s konečnými uživateli statistiky Společenství a je přesvědčen, že společně se podaří uskutečnit ambice v této oblasti.

*Doc. Ing. Marie Bohatá, CSc.,
náměstkyně generálního ředitele Eurostat,
Statistického úřadu Evropských společenství*

Informace o konání XV. semináře IDS

(integrované dopravní systémy)
Lázně Bohdaneč, 12. - 14. května 2008

V hotelu Technik Lázně Bohdaneč uskutečnil Institut Jana Pernera ve spolupráci s Ministerstvem dopravy, pod záštitou náměstka ministra dopravy Ing. V. Kocourka, Ph.D., ve dnech 12. - 14. května 2008 XV. seminář IDS.

Semináře se zúčastnilo přibližně 120

osob, především organizátoři IDS, participující dopravci v IDS, zástupci krajských úřadů, magistrátů, městských úřadů, představitelé projektových a výzkumných ústavů.

Náměstek ministra, Ing. Kocourek, Ph.D. hovořil v obecné rovině o hospodářských a politických aspektech veřejné dopravy se zaměřením na IDS.

Doc. Ing. Karel Kavalec, CSc., odborný garant, který seminář moderoval, seznámil účastníky s obsahovou náplní semináře a se současnými problémy souvisejícími s provozováním IDS v České republice. Především zmínil Zelenou knihu EK, konstituované nové Nařízení EP a Rady EU, a věcný záměr připravovaného zákona o veřejné dopravě. Dále pak problematiku městského mytného, nevyužívání projektů „PPP“ (public-private-partnership) v ČR a stav projektu Galileo. V průběhu semináře v samostatném příspěvku hovořil o účasti Českých drah v IDS České republiky.

S úvodními příspěvky vystoupili Ing. M. Pichl s odboru dopravní politiky a životního prostředí MD o úloze státu při podpoře veřejné dopravy, Ing. M. Vančura, CSc. z CDV o strategii rozvoje IDS, Ing. M. Břich z CDV o významu dopravní statistiky a prognóz v rozvoji IDS a Ing. Z. Strádal z Czech Consult o ekonomických aspektech realizace nadregionální integrace.

S dominujícími referáty na semináři vystoupili Ing. K. Kořínková, CSc., která rozvedla problematiku Zelené knihy EK, Ing. F. Vichta, z odboru veřejné dopra-

vy MD se zabýval novým Nařízením EP a EK se zřetelem k výběrovým řízením v dopravě.

Významnou částí semináře byly informace Ing. P. Beneše, Ph.D. (BC-Doprava) o optimalizaci veřejné linkové autobusové dopravy na území Libereckého kraje s možností jejího využití pro libovolné území ČR, Ing. J. Veselého (jednatele KORDIS IDS JMK) o záměru realizování městské rychlodráhy v Brně, Ing. V. Jánoše (FD ČVUT) o přínosu aplikace integrálního taktového grafikonu při dopravní obsluze území a Ing. P. Břečky, Ph.D. (KPM Consult) o aplikaci telematických systémů ve veřejné dopravě.

Stabilní místo na semináři mají informace o současném stavu vývoje a řešení aktuálních problémů IDS v ČR, příp. v zahraničí. O současně situaci Integrované dopravy Libereckého kraje (IDOL) referovala Ing. S. Jakešová, o IDS Jihomoravského kraje (IDS JMK) Ing. J. Holec, o IDS Moravskoslezského kraje (ODIS) Ing. A. Stejskal a rámcově o Pražské integrované dopravě (PID) Ing. J. Šimůnek z ROPID, včetně sledování vozidel v reálném čase.

Předmětem zahraničních IDS byl současný stav rozvoje celostátních IDS Nizozemska a Dánska, a IDS v předměstí Toronta. Tuto zajímavou informaci podali Ing. I. Kocian a Ing. R. Šuffner z Accenture.

Samostatnou částí semináře byly informace o současném stavu vývoje elektronických plateb ve veřejné dopravě na bázi čipových karet. Byly zde zmíněny stav přípravy na zavedení Pražské karty, výsledky projektu Telematika ve veřejné dopravě, zkušenosti z používání multifunkční městské karty, podpora na centrální zajištění kompatibility kartových systémů a zkušenosti z regionálních clearingů v České republice. Tuto problematiku prezentovali Ing. J. Matějec z SDT, p. L. Novotný z Mikroelektroniky, Ing. R. Orság, ředitel EM-TEST, Ing. J. Pomikálek z KB, p. I. Pekař z KIOMATIC a RNDr. J. Kotík s Mgr. M. Bartůškem z ČSAD SVT Praha.

Na závěr semináře byly přijaty závěry a doporučení, jejichž text bude uveřejněn společně s prezentacemi přednášejících na webových stránkách www.perner.cz.

Konání XVI. semináře IDS se v příštím roce předpokládá opět v tomto ročním období, pravděpodobně ve dnech 18. - 20. 5. 2009, pokud nebude tento termín ovlivněn nepředpokládanými okolnostmi. Seminář bude, jako obvykle, zaměřen na aktuální problémy IDS a zabezpečení dopravní obslužnosti v České republice, tj. na stav dopravní legislativy, financování, na možnost využívání k financování fondů EU a rovněž na aplikaci dopravní telematiky v regionální dopravě.

(Gal) ■